

*Granskning av
årsredovisning
2015*

Nynäshamns kommun

Jenny Nyholm
Richard Vahul
(certifierad kommunal
revisor)

April 2016

Innehållsförteckning

p1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	6
3.1.1.3.	Driftredovisning	7
3.1.2.	Balanskrav	8
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	9
3.1.3.1.	Finansiella mål	9
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag.....	9
3.2.	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1.	Resultaträkning	10
3.2.2.	Balansräkning.....	11
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	12
3.2.4.	Sammanställd redovisning	13
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	14

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Vi noterar dock att kommunen till stora delar ännu inte anpassat sig till komponentavskrivning. Vi kan heller inte uttala oss om exploateringsstillgångarna är rätt värderade i balansräkningen på grund av att sedan tidigare noterade och påtalade brister i exploateringsredovisningen till stora delar kvarstår. Vi bedömer dock att de eventuella fel som härrör sig från exploateringsredovisningen samt det faktum att kommunen ännu till stora delar inte har anpassat sig kravet på komponentavskrivning inte är materiella vid bedömning av om räkenskaperna är rättvisande. Vi förutsätter dock att bristerna åtgärdas och att tillämpning av komponentavskrivning sker fullt ut under 2016.

Kommunen redovisar ett resultat för året på 100,8 mnkr vilket är 74,5 mnkr bättre än 2014. I 2015 års resultat finns en reavinst på 61,1 mnkr som uppkommit i samband med försäljning av pensionsplaceringar. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 34,6 mnkr. Kommunen har därmed klarat balanskravet.

Vi bedömer fullmäktiges finansiella mål, i likhet med Kommunstyrelsen, som uppfyllt.

Vi bedömer utifrån återrapporteringen i årsredovisningen att det verksamhetsmässiga resultatet är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande verksamhetsmål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån en tregradig skala; ”resultatet går åt rätt håll, resultatet är oförändrat och resultatet går åt fel håll”. Utifrån indikatorerna bedöms måluppfyllelsen i fem fall gå åt rätt håll, i åtta fall vara oförändrad och i fyra fall gå åt fel håll. Det saknas redovisade målvärden/mätetal samt inbördes viktning för de olika indikatorerna varför det är svårt att bedöma graden av måluppfyllelse.

För ytterligare kommentarer, iakttagelser och bedömningar hänvisas till rapportens övriga delar.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat om avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats. Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och omfattas inte av denna granskning. Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2016-03-18. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2016-03-23 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2016-04-13.

Rapportens innehåll har sakgranskats av medarbetare på ekonomiavdelningen.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

I vår granskning har vi noterat att kommunen till stora delar avviker från god redovisningssed när det gäller rekommendation 11.4 om Materiella anläggningstillgångar. Enligt rekommendationen ska kommunen från och med räkenskapsåret 2014 tillämpa så kallad komponentavskrivning. Kommunen har under 2015 påbörjat komponentavskrivning på under året aktiverade anläggningar. Kommunen har påbörjat ett arbete med att ta fram generella principer för komponentindelning men har bl.a. inte ”kommit i mål” med vilka avskrivningstider som ska tillämpas. Kommunen har heller inte genomfört en genomgång av fastighetsbeståndet och gjort uppdelning av historiska anläggningar på komponenter. Därmed är vår samlade bedömning att kommunen endast till delar tillämpar komponentavskrivning på de materiella anläggningstillgångarna.

Vidare bedömer vi att behov kvarstår av att se över exploateringsredovisningen i syfte att säkerställa följsamhet till god redovisningssed. Det innebär att exploateringen behöver delas upp i avgränsade delområden för vilka nedlagda exploateringsutgifter fördelas på ett så rättvisande sätt som möjligt. En löpande resultatredovisning ska ske i takt med att försäljning av område eller delområde sker. Varje delområde ska värderas enligt lägsta värdets princip (dvs. det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde). I vår uppföljning med kommunen framkommer att delar av exploateringsredovisningen sker enligt ovan nämnda principer, men att det fortfarande finns delar där redovisningen av inkomster redovisas för delområden men där nedlagda exploateringsutgifter fördelas ut först i samband med försäljning av ett delområde samt med vissa otydligheter kring vilka värderingsprinciper som tillämpats är det inte möjligt att bedöma huruvida redovisningen av exploateringstillgångarna är rättvisande eller om ett ytterligare nedskrivningsbehov föreligger. Värdet på exploateringsmarken har skrivits ned med 1,1 mnkr under 2015. Revisionen har påtalat dessa brister i särskild skrivelse till Kommunstyrelsen i oktober 2014 samt i vår granskningsrapport av årsredovisningen 2014.

I föregående års rapport noterade vi att det fanns risk för att kommunen inte uppfyller rekommendation 13 om Redovisning av hyres-/leasingavtal, detta pga. att kommunen inte hade gjort någon inventering av sina leasingavtal. Under 2015 har en inventering skett och kommunen gör bedömningen att avtalen är att betrakta som operationell leasing. Detta medför att kommunens leasingkostnader går direkt över resultaträkningen och den kvarvarande leasingtiden redovisas som en ansvarsförbindelse. Således gör vi bedömningen att kommunen uppfyller rekommendationen.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i allt väsentligt överensstämmer med kraven i KRL. Förvaltningsberättelsen kan dock med fördel utvecklas inom ett antal områden.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver även kortfattat hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Under avsnittet Finansiell analys beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Kommunen redovisar ett resultat på 100,8 mnkr 2015, vilket är 74,5 mnkr bättre än 2014. Resultatet är främst hänförligt till ökade finansiella intäkter i samband med realisering av pensionsplaceringar 60,3 mnkr netto, dessutom har kommunen erhållit återbetalning av AFA-premier med 9,5 mnkr samt erhållit ökade bidrag från Migrationsverket med 15,7 mnkr. Samtidigt har verksamhetens kostnader ökat med 58,5 mnkr eller 4 procent jämfört med 2014. Av dessa står personalrelaterade kostnader för 3,8 procent.

Kommunens soliditet (inkl. det totala pensionsåtagandet) har förbättrats betydligt jämfört med 2014 och uppgår till 6,7 procent (1,0 procent). Soliditetsförbättringen förklaras genom att eget kapital har ökat samt att det skett en minskning av ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt KRL 4 kap. ska förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. Under avsnittet Finansiell analys i förvaltningsberättelsen finns viss information om kommunens ekonomiska ställning. Vi gör dock bedömningen att denna del inte fullt ut uppfyller kravet enligt KRL 4 kap. och att utvärderingen av kommunens ekonomiska ställning behöver utvecklas till kommande år.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. Någon kommentar kring huruvida väsentliga händelser inträffat efter räkenskapsårets utgång har vi inte noterat.

Förväntad utveckling

Av förvaltningsberättelsen framgår i viss omfattning under avsnitten Framtid i verksamhetsberättelserna den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen kan göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron har ökat gentemot föregående år till 8,6 procent (7,6 procent). Sammantaget har antalet anställda i kommunen ökat med 87 personer och uppgår till 1 890 personer. Antalet årsarbetare (exkl. tim. vik.) har ökat från 1 646 till 1 648. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av tabeller och verbal information. Avsnittet omfattar även områden såsom arbetsmiljö, rehabilitering, personalrörlighet, värdegrund etcetera.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar i viss utsträckning en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Beskrivningen omfattar i huvudsak AB Nynäshamnsbostäder men vi bedömer att utveckling har skett jämfört med tidigare år. Dock kvarstår vår rekommendation att förvaltningsberättelsen utvecklas ytterligare i detta avseende och även inkludera kommunala entreprenader.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Upplysningar har även lämnats i årsredovisningen om särskild avtalspension och visstidspensioner i enlighet med RKR 2.1.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Årets investeringar uppgår till 108,0 mnkr (106,6 mnkr 2014), vilket ska jämföras med budget om 273,0 mnkr. Budgetavvikelsen 2015 är främst hänförlig till verksamhetsfastigheter där budgeten uppgick till 189,4 mnkr medan utfallet blev 82,0 mnkr. Även inom VA-verksamheten redovisas stora avvikelser mellan budget 45,2 mnkr och utfall, 7,7 mnkr.

De största enskilda investeringsobjekten för året visas i tabell. De två största investeringarna är Midgårds förskola (13,2 mnkr), Rosengården ombyggnad av kök (11,3 mnkr) samt upprustning av brandskydd och säkerhet (7,3 mnkr). I likhet med föregående år står kommunen inför stora investeringsbehov inom både fastighet och stadsmiljö de närmaste åren då stora delar av kommunens fastighetsbestånd och vägnät är i mycket dåligt skick vilket framgår under den finansiella analysen.

Samtliga nämnder visar avvikelser mot budget (se ovanstående redogörelse) vilket förklaras av att många projekt är i utrednings- och projektfasen. Avvikelsen mellan budgeterade investeringar och årets utfall är totalt sett stor. Detta indikerar behov

av att se över processen kring styrning och budgetering av investeringar. Det saknas uppföljning av större projekt som inkluderar total budget, total utgift och prognos.

Investeringsredovisningen kan utvecklas ytterligare genom att mer utförligt beskriva de investeringar som skett under året, förklara avvikelser mot budget samt inkludera jämförelsetal för föregående år. Nämndernas verksamhetsberättelser bör kompletteras med information om årets investeringar samt avvikelser mot budget där detta saknas.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

I driftredovisningen som återfinns under ”Sammanfattning av kommunens och koncernens ekonomiska utfall” ingår även interna poster vilket gör att intäkter och kostnader i resultaträkningen inte stämmer överens med denna sammanställning. Det går därför inte att följa kommunens nettokostnader mellan driftsredovisningen och resultaträkningen. Detta bör åtgärdas till kommande år, vilket vi även påtalade i 2013 och 2014 års granskningsrapporter, då det bör vara enkelt att se hur driftredovisningen kopplar till den totala resultaträkningen. För att öka läsarens informationsvärde bör driftredovisningen utvecklas ytterligare genom att utfall och större avvikelser mot budget kommenteras i samband med tabellen.

Driftredovisningen redovisas enbart i en tabell.

Kommentarer kring avvikelser mellan nämndernas utfall och prognos återfinns under respektive nämnds verksamhetsberättelse. I verksamhetsberättelserna skulle informationsvärdet för läsaren öka om redovisningen koncentrerades till mindre löptext och fler tabeller. Av löptexten framgår t.ex. inte nämndernas budget.

Nämndernas budgetavvikelse samt prognosen för helåret redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall 2015	Budget 2015	Prognos per aug	Budgetavvikelse	Prognosavvikelse
Kommunstyrelse	-132,6	138,0	0,6	5,4	4,8
Varav mark och exploatering	-7,6	8,8	-0,8	1,2	2,0
Socialnämnden	-434,9	439,8	0,0	4,9	4,9
Barn- och utbildningsnämnden	-567,4	568,9	-4,9	1,5	6,4
Kultur- och fritidsnämnden	-45,2	45,4	-0,1	0,2	0,3
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, exkl. VA	-63,9	59,0	-1,6	-4,9	-3,3
Vatten och avlopp*)	5,0	0,0	3,5	5,0	5,0
Summa nämnderna	-1 239,0	1 251,1	-6,0	12,1	18,1

*) I prognos per augusti och budgetavvikelse för helår ingår VA i miljö och samhällsbyggnadsnämnden.

Totalt sett visar nämnderna ett överskott om 12,1 mnkr mot budget vilket är en positiv prognosavvikelse för helåret om 18,1 mnkr. Det är endast miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som visar ett underskott mot budget.

Kommunstyrelsen visar ett positivt resultat om 5,4 mnkr, vilket till stor del beror på att nya folkhälsoprojektet har planerats, men inte startats under året. Folkhälsan utgör 4,2 mnkr av kommunstyrelsens positiva resultat om 5,4 mnkr.

Mark och exploatering redovisar ett överskott om 1,2 mnkr. Resultatet är 2 mnkr bättre än prognostiserat, vilket främst beror på att vinsten vid försäljning av exploateringsstillgångar blev högre än prognostiserat.

Socialnämnden redovisar ett överskott om 4,9 mnkr. Vid delåret var prognosen en budget i balans. Faktorer som påverkat det faktiska utfallet är bl.a. ökad beläggningsgrad inom äldreomsorgen och fler utförda hemtjänsttimmar. Inom barn och ungdom har tillströmningen av ensamkommande flyktingbarn samt vakanser bidragit till ett bättre resultat än väntat. Däremot visar verksamhetsområdet utförare funktionshinder och vuxen ett försämrat resultat jämfört med helårsprognosen från augusti, detta som följd av försäkringskassans hårdare bedömning inom personlig assistans samt stöd till personer med psykisk ohälsa.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett positivt årsresultat om 1,5 mnkr, vilket förklaras av bl.a. lägre underskott i resursfördelningssystemet (RFS), ökade statsbidrag, utnyttjade budgetmedel samt lägre kostnader för Rik Fritid. Trots ett överskott för hela nämnden visar ekonomin för grundskolan, särskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ett underskott. Gymnasiesärskolan visar det största underskottet i förhållande till kostnadsomslutningen, -14,1 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott om 0,2 mnkr, vilket beror på lägre bemanning inom UNG fritid samt ett överskott av medel avsedda för arbetet med kulturplanen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är den enda nämnden som redovisar ett underskott gentemot budget, -4,9 mnkr. Orsaken till underskottet är främst evakueringskostnader för förskolor samt kostnader som avser år 2014 inom fastighetsområdet.

Vatten och avlopp redovisar ett överskott om 5,0 mnkr. Det positiva resultatet består av lägre kostnader för räntor, avskrivningar och inköp, samt färre vattenläckor än budgeterat.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts. Årets resultat uppgår efter justering till 34,6 mnkr (14,1 mnkr).

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Sammantaget bedömer vi att kommunfullmäktige utifrån redovisningen ges förutsättningar för att bedöma hur det ekonomiska- och verksamhetsmässiga resultatet förhåller sig till fastställda mål och riktlinjer.

Det finansiella målet för den löpande verksamheten har uppnåtts i och med redovisat resultat för 2015.

Avseende de kommungemensamma målen bedöms måluppfyllelsen utifrån indikatorerna i fem fall gå åt rätt håll, i åtta fall vara oförändrad och i fyra fall gå åt fel håll. Det är en marginell försämring av måluppfyllelsen jämfört med 2014 års utfall. Vi bedömer utifrån åiterrapporteringen i årsredovisningen att det verksamhetsmässiga resultatet är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande verksamhetsmål.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Utfall 2015	Måluppfyllelse, KS bedömning
Resultat – under mandatperioden ska resultatet årligen uppgå till 1 % av skatteintäkter och statsbidrag.	Resultat – resultatet uppgår till 100,8 mnkr för helåret eller 7,8 % av skatter och statsbidrag.	Resultatet visar att målet har uppfyllts för 2015.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Totalt finns 16 kommungemensamma mål inom tre målområden; ”Attraktiv och växande kommun”, ”Delaktighet och inflytande” och ”Kvalitet och effektivitet i de kommunala verksamheterna” som kommunfullmäktige beslutat om. I förvaltningsberättelsen gör kommunstyrelsen en uppföljning av måluppfyllelsen vilken bedöms utifrån en tregradig skala; ”resultatet går åt rätt håll, resultatet är oförändrat och resultatet går åt fel håll”.

Utifrån indikatorerna bedöms måluppfyllelsen i fem fall gå åt rätt håll, i åtta fall vara oförändrad och i fyra fall gå åt fel håll. Ett mål har bedömts med två olika indikatorer (mål 16, Nynäshamns kommun upplevs som en attraktiv arbetstagare). HME-index visar på en oförändrad men bra nivå medan sjukfrånvaron är oroande hög. Årets måluppfyllelse är en marginell försämring jämfört med 2014. Det saknas redovisade målvärden/mätetal för de olika indikatorerna varför det är svårt att bedöma graden av måluppfyllelse.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den, vilket fullmäktige gjort i form av en uppföljningsplan som tydliggör vem som har ansvaret för uppföljning och när den ska göras.

Bedömning och iakttagelser

Nämnderna redovisar sin måluppfyllelse i respektive verksamhetsberättelse utifrån de tre målområdena kommunfullmäktige beslutat om; ”Attraktiv och växande kommun”, ”Delaktighet och inflytande” och ”Kvalitet och effektivitet i de kommunala verksamheterna”. Vidare redovisas också viktiga händelser under året samt ekonomisk analys av utfall och prognos. I redovisningen ingår även i förekommande fall åtgärder för budgetbalans och framtidsutsikt. Sammantaget bedömer vi att nämndernas redovisningar innehåller en redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och budget.

Resultaträkning	Utfall 2015	Utfall 2014	Budget 2015	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	319,5	292,9	271,3	48,2
Verksamhetens kostnader	-1 503,6	-1445,1	-1 475,7	-27,9
Avskrivningar	-57,9	-51,6	-58,1	0,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 242,0	-1204	-1 262,5	20,5
Skatteintäkter	1 072,7	1030,1	1 078,0	-5,3
Generella statsbidrag och utjämning	217,1	211,8	224,4	-7,3
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>1 289,8</i>	<i>1241,9</i>	<i>1 302,4</i>	<i>-12,6</i>
Finansnetto	53,0	-11,8	-19,9	72,9
Årets resultat	100,8	26,3	20,0	80,8

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och ”opåverkbara” poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Under 2015 har kommunen erhållit återbetalning med 9,5 mnkr avseende AFA-försäkring. Inga sådana intäkter inkom under 2014. Kommunen har ökade intäkter avseende bidrag från Migrationsverket på 15,7 mnkr jämfört med 2014. Dessutom har försäljning av verksamhet och entreprenad ökat med 8,0 mnkr jämfört med 2015.
- Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag har netto ökat med 47,9 mnkr, jämfört med 2014.
- Ökningen av verksamhetens nettokostnader förklaras i huvudsak av ökade personalkostnader med 27,3 mnkr, ökade kostnader för köp av verksamhet med 17,6 mnkr samt att övriga driftskostnader har ökat med 13 mnkr jämfört med 2014.

- Finansnettot har förbättrats med 64,8 mnkr jämfört med 2014 och den största förklaringen är engångseffekter på 61,1 mnkr i reavinst i samband med försäljning av pensionsplaceringar. I övrigt har de finansiella kostnaderna minskat med 5,0 mnkr under 2015, vilket i huvudsak förklaras av rådande ränteläge.

Som ett led i vår bokslutsgranskning har vi gjort en stickprovsmässig periodiseringskontroll av fakturor i december 2015 och januari 2016. Kontrollen indikerar att periodiseringarna i allt väsentligt är korrekta.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). I vår granskning har vi noterat att kommunen till stora delar avviker från god revisionsredovisning när det gäller denna rekommendation. Kommunen har under 2015 påbörjat komponentavskrivning på under året aktiverade anläggningar. Kommunen har påbörjat ett arbete med att ta fram generella principer för komponentindelning men har bl.a. inte ”kommit i mål” med tillämpade avskrivningstider. Kommunen har heller inte genomfört en genomgång av fastighetsbeståndet och gjort uppdelning av historiska anläggningar på komponenter. Därmed är vår samlade bedömning att kommunen endast till delar tillämpar komponentavskrivning på de materiella anläggningstillgångarna. Årets uppdelning på komponenter har endast till delar påverkat resultat- eller balansräkning under 2015 vilket vi tycker är otillräckligt i förhållande till god redovisningsredovisning. Bedömning av resultateffekten av övergång till komponentavskrivningar saknas (se även avsnitt 3).

I vår granskning har vi dessutom noterat att det finns eftersläpning i aktivering av tillgångar som tagits i bruk. Exempelvis har under 2015 (augusti) Midgårds förskola tagit i bruk – dock har denna anläggning inte aktiverats under 2015 utan legat som en pågående investering. Detta medför att inga avskrivningskostnader för anläggningen belastat 2015 års resultat.

I föregående års rapport noterade vi att det fanns risk för att kommunen inte uppfyller rekommendation 13 om Redovisning av hyres-/leasingavtal, detta pga. att kommunen inte hade gjort någon inventering av sina leasingavtal. Under 2015 har en inventering skett och kommunen gör bedömningen att avtalen är att betrakta som operationell leasing. Detta medför att kommunens leasingkostnader går direkt över resultaträkningen och den kvarvarande leasingtiden redovisas som en ansvarsförbindelse. Således gör vi bedömningen att kommunen uppfyller rekommendationen.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Utifrån genomförd granskning har även följande iakttagelser gjorts:

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Iakttagelser:

- Kommunen har inte periodiserat det generella statsbidraget från Migrationsverket med 1/13 i bokslutet 2015, vilket de borde gjort enligt RKR:s yttrande. Kommunen har tolkat att yttrandet så att det ger en möjlighet till tidsmatchning – dvs. att intäkter matchas mot de kostnader som kommer under 2016. Kommunen har inte haft några kostnader 2015.
- Det finns mindre kvarstående differenser mellan huvudbok och anläggningsregister.
- Det finns mindre differenser för årets avskrivningar mellan huvudbok och anläggningsregister. (Avskrivningarna är högre i anläggningsregistret än i balans- och resultaträkning).
- Det finns differens mellan kundreskontror och huvudbok.
- Vidare bedömer vi att behov kvarstår av att se över exploateringsredovisningen i syfte att säkerställa följsamhet till god redovisningssed. Det innebär att exploateringen behöver delas upp i avgränsade delområden för vilka nedlagda exploateringsutgifter fördelas på ett så rättvisande sätt som möjligt. En löpande resultatredovisning ska ske i takt med att försäljning av område eller delområde sker. Varje delområde ska värderas enligt lägsta värdets princip (dvs. det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde). I vår uppföljning med kommunen framkommer att delar av exploateringsredovisningen sker enligt ovan nämnda principer, men att det fortfarande finns delar där redovisningen av inkomster redovisas för delområden men där nedlagda exploateringsutgifter fördelas ut först i samband med försäljning av ett delområde samt med vissa otydligheter kring vilka värderingsprinciper som tillämpats är det inte möjligt att bedöma huruvida redovisningen av exploateringstillgångarna är rättvisande eller om ett ytterligare nedskrivningsbehov föreligger. Värdet på exploateringsmarken har skrivits ned med 1,1 mnkr under 2015. Revisionen har påtalat dessa brister i särskild skrivelse till Kommunstyrelsen i oktober 2014 samt i vår granskningsrapport av årsredovisningen 2014.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen i huvudsak redovisar kommunens finansiering och investeringar enligt god redovisningssed. Överensstämmelse finns i huvudsak med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Kassaflödet från den löpande verksamheten har bidragit positivt med 169,2 mnkr

(224,2 mnkr, 2014) och investeringsverksamheten har tagit 181,2 mnkr i anspråk (231,9 mnkr 2014). Förändringen av likvida medel under året är 85,3 mnkr.

Vi rekommenderar, i likhet med påtalande i föregående års rapport, att kompletterande tilläggsupplysningar tas fram som förklarar för läsaren de justeringar som gjorts vilka ej går att utläsa direkt ur resultat- och balansräkningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att KRLs krav i 8.2 samt rekommendation 8.2 från Rådet för kommunal redovisning har följts avseende den sammanställda redovisningens räkenskaper. Årsredovisningen ger en helhetsbild av den ekonomiska ställningen och åtaganden för den kommunala verksamhet som bedrivs i egen regi eller i bolag.

Förvärvsmetoden med proportionell konsolidering har använts vid upprättandet av den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen omfattar alla kommunens helägda och delägda bolag där kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt RKR 8.2 är det kommunens redovisningsprinciper som ska vara vägledande vid konsolidering av kommunkoncernen. Från 2014 har Nynäshamnsbostäder tillämpat det s.k. K3-reglerverket som bl.a. ställer krav på komponentavskrivning. Som vi noterat i tidigare avsnitt tillämpas inte komponentavskrivningar fullt ut på kommunens materiella anläggningstillgångar. Effekten av denna diskrepans av redovisningsprincip mellan kommunen och bolaget ska enligt regelverket justeras för i koncernsammanställningen. Vi kan i vår granskning inte se att så skett.

Vi bedömer att kommunen inte till fullo uppfyller rekommendation 8.1 samt 8.2 från Rådet för kommunal redovisning avseende gemensam förvaltningsberättelse. Vi anser att kommunen kan utveckla informationen om (tagna från RKR:s rekommendation 8.2):

- Viktiga förhållanden för bedömning av ekonomin, som inte redovisas i balans- eller resultaträkningen.
- Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Den samlade verksamhetens förväntade utveckling.
- Andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den samlade kommunala verksamheten.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

RKR 8.2 Sammanställd redovisning	Delvis	Förvaltningsberättelsen bör kompletteras med information om kommunala entreprenader samt information om den samlade verksamhetens utveckling, personalförhållanden och förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning.
RKR 11.4 Redovisning av materiella anläggningstillgångar	Delvis	<p>Uppgift om nyttjandeperiod bör kompletteras i redovisningsprinciperna.</p> <p>Kommunen avviker till stora delar från rekommendation 11.4 om Materiella anläggningstillgångar. Enligt rekommendationen ska kommunen från och med räkenskapsåret 2014 tillämpa så kallad komponentavskrivning. Kommunen har under 2015 påbörjat komponentavskrivning på under året aktiverade anläggningar. Kommunen har påbörjat ett arbete med att ta fram generella princip för komponentindelning men har bl.a. inte ”kommit i mål” med tillämpade avskrivningstider. Kommunen har heller inte genomfört en genomgång av fastighetsbeståndet och gjort uppdelning av historiska anläggningar på komponenter. Därmed är vår samlade bedömning att kommunen endast till delar tillämpar komponentavskrivning på de materiella anläggningstillgångarna. Uppgifter kring detta lämnas i redovisningsprinciperna.</p>

2016-04-05

Richard Vahul
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsledare